

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Кзз ОК 25/2016
02.11.2016. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Веска Крстајића, председника већа, Милунке Цветковић, Драгана Аћимовића, Радмиле Драгичевић-Дичић и Радослава Петровића, чланова већа, са саветником Врховног касационог суда Зорицом Стојковић, као записничарем, у кривичном предмету окривљеног Јанка Белопавловича, због кривичног дела злочиначко удруживање из члана 346. став 1. Кривичног законика и др, одлучујући о захтеву за заштиту законитости Републичког јавног тужиоца Ктз 1140/14 од 05.09.2016. године, поднет против правноснажног решења Апелационог суда у Београду, Посебно одељење Кж2 По1 385/14 од 03.10.2014. године у седници већа одржаној дана 02.11.2016. године, једногласно је донео

ПРЕСУДУ

УСВАЈА СЕ, захтев за заштиту законитости Републичког јавног тужиоца Ктз бр. 1140/14 од 05.09.2016. године и **УТВРЂУЈЕ** да је решењем Апелационог суда у Београду, Посебно одељење Кж2 По1 385/14 од 03.10.2014. године повређен закон – члан 439. тачка 1) Законика о кривичном поступку у вези са чланом 234. став 3. у вези става 1. Кривичног законика и члан 346. став 1. Кривичног законика у вези са чланом 338. став 1. тачка 1) Законика о кривичном поступку, у корист окривљеног Јанка Белопавловича.

Образложење

Решењем Вишег суда у Београду, Посебног одељења К-По1 бр. 68/14 - Кв-По1 бр. 469/14 од 10.09.2014. године, потврђена је оптужница Тужилаштва за организовани криминал Кто бр. 23/14 од 20.06.2014. године.

Одлучујући о жалбама окривљеног Јанка Белопавловича и његовог браниоца, адв. Јоване Ђорђевић изјављеним против решења, Посебног одељења Вишег суда у Београду К-По1 бр. 68/14 - Кв-По1 бр. 469/14 од 10.09.2014. године Апелациони суд у Београду, Посебно одељење је решењем Кж2 По1 385/14 од 03.10.2014. године уважио жалбе окривљеног Јанка Белопавловича и његовог браниоца адв. Јоване Ђорђевић и преиначио решење Посебног одељења Вишег суда у Београду К-По1 бр. 68/14, Кв-По1 бр. 469/14 од 10.09.2014. године, тако што је утврдио да нема места оптужби Тужилаштва за организовани криминал Кто бр. 23/14 од 20.06.2014. године у делу који се односи на окривљеног Јанка Белопавловича, и сходно члану 338. став 1. тачка 1) ЗКП, обуставио кривични

поступак према овом окривљеном због кривичног дела злочиначко удруживање из члана 346. став 1. Кривичног законика („Службени гласник РС“, бр. 107 од 02.12.2005. године) и кривичног дела злоупотреба положаја одговорног лица из члана 234. став 3. у вези става 1. Кривичног законика („Службени гласник РС“, бр. 121 од 24.12.2012. године) у вези члана 61. Кривичног законика.

Против правноснажног решења Апелационог суда у Београду, Посебног одељења Кж2 По1 385/14 од 03.10.2014. године, захтев за заштиту законитости поднео је Републички јавни тужилац Ктз бр. 1140/14 од 05.09.2016. године због повреде закона из члана 439. тачка 1) ЗКП у вези члана 234. КЗ и члана 346. КЗ у вези члана 338. став 1. тачка 1) ЗКП, с`предлогом да Врховни касациони суд усвоји захтев за заштиту законитости и утврди да је решењем Апелационог суда у Београду, Посебно одељење Кж2 По1 385/14 од 03.10.2014. године повређен закон у корист окривљеног Јанка Белопавловича.

Врховни касациони суд је, у смислу члана 486. став 1. ЗКП, доставио примерак захтева за заштиту законитости Републичког јавног тужиоца Ктз бр. 1140/14 од 05.09.2016. године, браниоцу окривљеног Јанка Белопавловича, адв. Јовани Ђорђевић, а затим одржао седницу већа, без обавештавања Републичког јавног тужиоца и браниоца окривљеног, сматрајући да њихово присуство није од значаја за доношење одлуке (члан 488. став 2. ЗКП), на којој је размотрио списе предмета са правноснажним решењем против којег је захтев за заштиту законитости поднет, па је након оцене навода у захтеву, нашао:

Захтев за заштиту законитости Републичког јавног тужиоца Ктз бр. 1140/14 од 05.09.2016. године, је основан.

Оптужницом Тужилаштва за организовани криминал бр. Ктз. 23/14 од 20.06.2014. године оптужен је Јанко Белопавлович због кривичног дела злочиначко удруживање из члана 346. став 1. КЗ („Службени гласник РС“ бр. 107 од 2.12.2005. године) на начин да је заједно са оптуженима Киждобрански Жељком, Ламбић Николом и Абдулахи Емиром, против којих се води кривични поступак пред Вишим судом у Београду, Посебно одељење, у предмету К.Пои. 1. бр. 75/13, „... у току 2006. године у Инђији..., организовао криминалну групу са циљем да ради стицања добити на дуже време, по унапред одређеним задацима и улогама, применом одређених правила и поступака интерне контроле, коришћењем пословне структуре врше кривична дела злоупотреба службеног положаја одговорних лица из члана 234. став 3. у вези са ставом 1. КЗ за које је прописана казна затвора од две до десет година на тај начин што су, међусобно се договоривши, створили план деловања да користећи свој положај сувласника и директора-одговорних лица у предузећу „АА“ ДОО ..., организују мрежу посредника уз чију помоћ су проналазили већи број физичких лица која иначе не испуњавају услове за добијање дугорочних ненаменских готовинских кредита а која лица су формално подносила захтеве за добијање ових кредита код „ББ ...банке“ АД ... експозитура у ..., користећи при том исправе са неистинитом садржином о запослењу у предузећу „АА“ из ... као и о висини зараде оствареној по основу наводног радног односа у овом предузећу да би ове захтеве за добијање кредита по договору са организаторима криминалне групе, сада осуђени Гроздановић Горан против кога је поступак правноснажно окончан... одобрио, искористивши свој положај одговорног лица као вође експозитуре „ББ банке“ АД

... у ... и чиме је и он постао припадник организоване криминалне групе и прихватио активности криминалне групе извршавајући на напред наведени начин активности криминалне групе ... при чему је знао да лица подносиоци захтева – корисници кредита уопште не испуњавају услове за добијање кредита, након чега су преузимали готов новац и то на начин што је у банку са корисницима кредита долазио неко од запослених у предузећу „АА“, преузимао новац и потом га предавао окр. Киждобрански Жељку, окр. Ламбић Николи, окр. Абдулахи Емиру и окр. Белопавловић Јанку који су они затим по свом нахођењу распоредили ...“ (тачка I оптужнице).

Истом оптужницом, под тачком II став први, овом окривљеном стављено је на терет да је „... у временском периоду од 21.03.2006. године до 28.01.2007. године у Инђији, као заменик директора, заједно са окр. Киждобрански Жељком као генералним директором, окр. Ламбић Николом као извршним директором и окр. Абдулахи Емиром као комерцијалним директором, и као сувласници предузећа „АА“ доо ... и одговорна лица у овом предузећу, искоришћавањем положаја одговорних лица у овом предузећу, прибавили себи противправну имовинску корист у износу од 3.497.000,00 EUR у динарској противвредности и износа од 963.480,00 CHF у динарској противвредности, а на штету „ББ банке“ АД ..., на тај начин што је окр. Белопавлович осмислио начин подизања кредита код „ББ банке“ са чиме су се сагласили остали сувласници окр. Киждобрански, окр. Абдулахи и окр. Ламбић а што им је омогућио осуђени Гроздановић Горан против кога је поступак правноснажно окончан пресудом Окружног суда у Београду, Посебно одељење К.П. бр. 49/09 од 20.11.2009. године, донетим на основу споразума о признању кривице, искоришћавањем свог службеног положаја одговорног лица – вође Експозитуре „ББ банке“ АД ..., а све у намери да им прибави противправну имовинску корист...“.

Надаље, у опису радње извршења овог кривичног дела у ставу другом оптужнице, наводи се да су Белопавловић и остали наведени окривљени, „... у намери прибављања противправне имовинске користи за себе, ангажовали посреднике, и то окр. Киждобрански Жељко и окр. Ламбић Никола, који су проналазили и доводили у предузеће „АА“ у ... и у „ББ банку“ АД Експозитура у ..., физичка лица са подручја општине Инђија, Рума, Стара Пазова, Пећинци и Земун, претходно им сачинили оверили и потписали потврде о радном односу са неистинитом садржином као да су ова лица у сталном радном односу у предузећу „АА“, као и са неистинитим износом и висином примљене зараде по основу радног односа у последња три месеца и истовремено позивали и налагали већ запосленим лицима у предузећу „АА“, након чега су сва ова физичка лица подносила захтеве за одобрење и добијање дугорочних ненаменских готовинских кредита код „ББ банке“ АД Експозитуре у ..., па су након одобравања и пуштања кредита у коришћење, уместо корисника кредита преузели новчана средства и то након реализованих укупно 275 дугорочних ненаменских готовинских кредита у износу од 3.497.000,00 EUR и 963.480,00 CHF у динарској противвредности од 334.346.652,84 динара који новац су међусобно поделили и користили и том приликом сваком од посредника исплатили одређени новчани износ као надокнаду, награду за свако пронађено физичко лице, а у износима до висине од 300 еура а сваком доведеном физичком лицу - кориснику кредита дали новчане износе у висини до 250 еура као и обећање да ће ова лица бити запослена у предузећу „АА“ или већ запосленим лицима у њиховом предузећу да ће задржати

посао у следећих седам година те им након тога предали и потврде о преузимању обавеза отплаћивања рата кредита од стране предузећа „АА“, при чему су окр. Белопавловић и Ламбић један део тако прибављеног новца у готовини изнели из Републике Србије у Републику Словенију...“ (надаље се наводе подаци о 275 физичких лица, уговора о кредиту и по њима одобреним износима у валутама ЕУР и ЦХФ као и елементи кривице код окр. Белопавловича).

Одредбом члана 234. став 1. КЗ („Службени гласник РС“ бр. 121/12), предвиђено је да ће се казнити затвором од три месеца до три године одговорно лице које искоришћавањем свог положаја или овлашћења, прекорачењем граница свог овлашћења или невршењем своје дужности прибави себи или другом физичком или правном лицу противправну имовинску корист или другом нанесе имовинску штету, док је ставом три истог члана предвиђен тежи облик овог кривичног дела за случај да је делом прибављена имовинска корист у износу од преко један милион и петсто хиљада динара. Дакле, радња извршења кривичног дела је предвиђена у три алтернативна облика и састоји се у искоришћавању свог положаја или овлашћења, прекорачењу граница тог овлашћења или пак у невршењу своје дужности.

Имајући у виду горе наведени опис радње извршења кривичног дела које се оптужницом ставља на терет окривљеном Белопавловичу а под тач. II оптужнице, по ставу Врховног касационог суда несумњиво произилази да је описана управо једна од три алтернативне радње тј. искоришћавање свог положаја или овлашћења а на начин да је (заједно са другим наведеним окривљенима) у описаној намери искористио чињеницу да је као одговорно лице – сувласник и заменик директора предузећа, неспорно овлашћен да сачињава и издаје потврде о томе да ли је неко лице запослено или није у предузећу те колика му је зарада па је то своје овлашћење злоупотребио тј. искористио да те потврде сачини и изда и лицима која уопште нису запослена у предузећу и не остварују никакву зараду а све у складу са унапред осмишљеним и договореним (а горе описаним) деловањем других припадника организоване криминалне групе и у наведеној намери.

Из наведеног описа радње кривичног дела, јасно је и на више места у оптужници, описана и радња извршења и својство одговорног лица у предузећу те начин и висина прибављања противправне имовинске користи а како се то основано истиче у поднетом захтеву за заштиту законитости РЈТ. При том се неосновано у оспореном решењу Апелационог суда у Београду као радња извршења образлаже „осмишљавање начина подизања кредита“ које заиста и не представља радњу извршења овог кривичног дела али представља опис односа овог окривљеног према делу који је, према ставу оптужбе, иницирао и испланирао будуће криминалне активности организоване криминалне групе које су резултирале извршењем наведених кривичноих дела.

Надаље, из описа радње овог кривичног дела јасно произилази да су у потпуности описане радње злоупотребе положаја одговорног лица у предузећу „АА“ из ... и овог и осталих окривљених те и радње злоупотребе положаја одговорног лица - раније осуђеног Гроздановић Горана - код „ББ банке“ АД Експозитуре у ... у облику невршења своје дужности а што све представља целину овог кривичног дела чије извршиоце и њихове радње у конкретном случају

додатно повезује припадништво једној организованој криминалној групи коју је, према опису дела под тач. I оптужнице, организовао окривљени Белопавлович, а која према одредби члана 346. став 1. КЗ, „има за циљ вршење кривичних дела за које се може изрећи казна затвора од три године или тежа казна, ако законом за такво организовање није предвиђена тежа казна“ те су тако на горе наведени начин јасно описане и радње извршења кривичног дела удруживање ради вршења кривичног дела из члана 346. став 1. КЗ, за чије постојање иначе, како се то основано истиче у поднетом захтеву за заштиту законитости РЈТ, није неопходно да је и извршено неко од кривичних дела због чијег вршења је и организована криминална група, јер је дело свршено самом чињеницом организовања злочиначког удружења.

Стога се основано у захтеву за заштиту законитости РЈТ наводи да је, доношењем нападнутог решења којим је преиначено првостепено решење Вишег суда у Београду - Посебно одељење, о потврђивању наведене оптужнице и утврђено да нема места оптужби у делу који се односи на окр. Јанка Белопавловича и према овом окривљеном, на основу одредби члана 338. став 1. тач.1) ЗКП, обустављен кривични поступак због кривичних дела злочиначко удруживање из члана 346. став 1. КЗ („Службени гласник РС“ бр. 107/2005) и злоупотреба положаја одговорног лица из члана 234. став 3. у вези са ставом 1. КЗ („Службени гласник РС“ бр.121/2012), повређен закон – одредбе члана 439. тач.1) ЗКП у вези са чланом 346. став 1. КЗ („Службени гласник РС“ бр. 107/2005) и чланом 234. став 3. у вези са ставом 1. КЗ („Службени гласник РС“ бр.121/2012) те у вези са одредбом члана 338. став 1. ЗКП, у корист окривљеног.

Како је Врховни касациони суд усвојио захтев за заштиту законитости РЈТ који је поднет на штету окривљеног то је у смислу одредбе члана 493. ЗКП, пресудом само утврдио да постоји повреда закона не дирајући у правноснажност нападнуте одлуке и одлучио као у изреци.

Записничар-саветник,
Зорица Стојковић, с.р.

Председник већа-судија,
Веско Крстајић, с.р.

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић